

Bemærkninger til lovforslaget.

Indledning.

I kapitel I om fangst, fiskeri og jagt i lov nr. 277 af 27. maj 1950 om udøvelse af erhverv i Grønland er i § 1 bestemt, at søterritoriet ved Grønland er 3 sømil. Ved lov nr. 73 af 29. marts 1957 bestemtes det, at bestemmelsen i § 1 i 1950-loven kunne ophæves ved kgl. anordning.

Spørgsmålet om en udvidelse af det grønlandske fiskeriterritorium var genstand for drøftelse i landsrådet i 1956, og i 1958 stillede landsrådet forslag om, at der ved Grønlands kyst indføres et fiskeriterritorium på 12 sømil.

Sagen blev stillet i bero på udfaldet af den første og senere også den anden Geneve-konference om retsordenen på havet.

På den første Geneve-konference, der afholdtes i 1958, gik Danmark stærkt ind for, at lande eller områder, der har en isoleret geografisk beliggenhed, og hvis befolkninger for deres udkomme eller økonomiske udvikling i usædvanlig høj grad er afhængige af havet, skulle være berettiget til eksklusive fiskerirettigheder i en zone af op til 12 sømils bredde. Drøftelserne på konferencen gjorde det klart, at Island, Færøerne og Grønland i almindelighed blev anerkendt som hørende under denne kategori. Konferencen endte imidlertid, uden at der blev opnået enighed om en international fastsættelse af søterritoriets bredde og fiskerigrænser. Den danske regering optog herefter forhandlinger med den britiske regering om en midlertidig ordning af spørgsmålet om den færøske fiskerigrænse, der resulterede i en overenskomst af 27. april 1959. På grundlag heraf fastsatte Danmark en 12 miles fiskerigrænse ved Færøerne, idet det dog fortsat — bortset fra visse områder, der forbeholdtes linefiskeri — tillodes britiske fartøjer at fiske ind til en linje, der i hovedsagen forløber i en afstand af 6 sømil fra land.

I 1960 indkaldte FN til en ny konference i Geneve med det formål at finde frem til en løsning af spørgsmålet om søterritoriets bredde og fiskerigrænser. På konferencen fremsatte USA og Canada et kompromisforslag, hvorefter maksimumsgrænsen for søterritoriet skulle være 6 sømil og maksimumsgrænsen for fiskeriterritoriet 12 sømil. Endvidere kunne ifølge forslaget ethvert land, hvis fartøjer regelmæssigt havde fisket i de ydre 6 mil af fiskerizonen i en periode af 5 år umiddelbart før 1. januar 1958, fortsætte hermed i 10 år indtil 31. oktober 1970. En ordning efter disse linjer ville have tilgodeset Grønlands interesser, og Danmark stemte for forslaget, der imidlertid ved afstemningen mang-

lede én stemme i at opnå det udkrævede to tredjedele flertal.

Under en redegørelse i folketinget den 31. maj 1960 udtalte udenrigsministeren blandt andet følgende:

„Selv om FN-konferencen i Geneve altså ikke nåede noget resultat, kan det, der passerede på konferencen, alligevel ikke undgå at påvirke vort syn på, hvad der må anses for rimeligt og berettiget. Jeg vil i så henseende især fremhæve to forhold: for det første, at på konferencen stemte et betydeligt flertal af lande for et forslag, hvorefter den maksimale grænse for det egentlige søterritorium skulle være 6 sømil, medens en ren 12 miles fiskerigrænse skulle gennemføres senest ved udgangen af oktober 1970. Der var lande, der stemte imod den tanke, men disse lande gjorde det, fordi de hellere ønskede 12 miles fiskerigrænsen gennemført straks og i alle henseender.

For det andet blev det på konferencen fremhævet af mange og bestridt af ingen, at der er lande og områder, som på grund af deres beliggenhed og deres befolkningers usædvanligt store afhængighed af havet har krav på særlig hensyntagen, på særlig gunstig behandling inden for en almindelig ordning.

På denne baggrund er det regeringens opfattelse, at det rene 12 miles fiskeriterritorium ved Færøerne og Grønland er en rimelig ordning, og regeringen vil lægge sin politik an i overensstemmelse hermed.“

Det vil huskes, at såvel Norge som Island i tiden efter 2. Geneve-konference har opnået aftaler med Storbritannien om fiskerigrænser på 12 sømil. Denne udvikling — ligesom de på konferencen i Geneve fremsatte forslag og synspunkter — er naturligvis blevet fulgt med den største interesse også i Grønland.

På den foran refererede baggrund har regeringen nu fundet, at tidspunktet er kommet til at fremme sagen i overensstemmelse med landsrådets ønsker.

I medfør af grundlovens § 19 kræves folketingets samtykke til forøgelse af rigets område. Grundlovens krav herom vil være opfyldt gennem folketingets vedtagelse af nærværende lovforslag, som i § 1 fastsætter en fiskerizone ved Grønland med en bredde af 12 sømil.

Da den foreslåede nyordning vil komme til at berøre udenlandske fiskere, der hidtil regelmæssigt har fisket i det nævnte område, er man indstillet på i en overgangsperiode at give sådanne fiskere tilladelse til fortsat i et vist omfang at drive fiskeri inden for 12 miles grænsen.